

Załącznik do Uchwały .....
z dnia 28 grudnia 2017 r.

***GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY
SĘKOWA NA LATA 2017 – 2022***

2017

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP

2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

2.1 CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.2 DEMOGRAFIA

2.3 EDUKACJA

2.4 GOSPODARKA MIESZKANIOWA

2.5 RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

2.6 POMOC SPOŁECZNA

2.7 PATOLOGIE SPOŁECZNE

2.8 IDENTYFIKACJA NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

2.9 ANALIZA SWOT

2.10 INWENTARYZACJA INSTYTUCJONALNYCH ORAZ POZAINSTYTUCJONALNYCH ZASOBÓW SPOŁECZNYCH

2.11 PODSUMOWANIE CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ

3 CZĘŚĆ PROGRAMOWA

3.1 WIZJA

3.2 CELE GŁÓWNE, STRATEGICZNE, ZADANIA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

3.3 MONITORING I WDRAŻANIE STRATEGII

3.3.1 MONITORING I EWALUACJA

3.3.2 REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW

3.3.3 WSKAŹNIKI REALIZACJI STRATEGII

4. PODSUMOWANIE

ZAŁĄCZNIKI

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem wypełniającym obowiązek zawarty w **art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 poz. 1769 z późn. zm.)**. Zgodnie z **art. 110 ust. 4** wyżej wymienionej ustawy – realizację strategii koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Na podstawie art. 16b wspomnianej ustawy, dokument strategii rozwiązywania problemów społecznych powinien zawierać:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
  - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
  - b) kierunków niezbędnych działań,
  - c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
  - d) wskaźników realizacji działań.

Z uwagi na koniec obowiązywania poprzedniej strategii rozwiązywania problemów społecznych, nastąpiła konieczność opracowania i wdrożenia nowego dokumentu, odpowiadającego współczesnym wyzwaniom lokalnej polityki społecznej. Z tego względu **Zarządzeniem Wójta Gminy Sękowa Nr 138/2017 z dnia 29 listopada 2017 roku** został powołany zespół ds. opracowania i weryfikacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sękowa.

1. WSTĘP

Przedział czasowy strategii to okres najbliższych 6-ciu lat.

Diagnoza problemów społecznych w Gminie Sękowa opracowana została na podstawie zgromadzonej bazy danych z ostatnich dwóch lat tj. 2015 – 2016. Istotnym zasobem informacji niezbędnych do opracowania nowej strategii był przygotowany pod koniec 2016 roku Gminny Program Rewitalizacji Gminy Sękowa Gminy Sękowa na lata 2016 - 2022. Dane zawarte w diagnozie pochodzą z następujących instytucji:

- Urzędu Gminy w Sękowej,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sękowej,
- Placówek Oświatowych z terenu gminy,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Gorlicach,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gorlicach,
- Powiatowej Komendy Policji w Gorlicach,
- danych makroekonomicznych Głównego Urzędu Statystycznego,
- statystyk gminnych.

Partycypacja podmiotów społeczności lokalnej w procesie tworzenia strategii jest bardzo ważnym czynnikiem, wzbogacającym bazę informacyjną oraz pokazującym inne spojrzenie na sytuację społeczną Gminy Sękowa. W ramach tworzenia strategii udział społeczeństwa został zapewniony przez dyskusję z pracownikami tut. Urzędu Gminy oraz za pomocą powołanego zespołu do spraw strategii. W tworzeniu strategii brali udział przedstawiciele następujących podmiotów pozarządowych:

1. Uczniowski Klub Sportowy - Maraton,
2. Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Gminy Sękowa,
3. Stowarzyszenie Dobrej Woli w Sękowej,

Niniejsza Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem wieloletnim, który posiada ścisłą korelację z kluczowymi dokumentami planistycznymi na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym oraz europejskim.

2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Część diagnostyczna przedstawia diagnozę sytuacji społecznej Gminy Sękowa, zawiera dane liczbowe dotyczące sytuacji mieszkańców.

2.1 CHARAKTERYSTYKA GMINY

Podstawowe informacje ogólne

Gmina Sękowa położona jest w środkowej części Beskidu Niskiego w powiecie gorlickim. Na południu graniczy ze Słowacją, na wschodzie z województwem podkarpackim, natomiast pozostałe granice tworzy miasto Gorlice oraz gmina Lipinki, gmina Uście Gorlickie i gmina Gorlice. Gmina Sękowa zajmuje obszar o powierzchni 195 km². W jej skład wchodzi wioski: Sękowa, Siary, Owczary, Ropica Górna, Małastów, Krzywa, Wołowiec, Bodaki, Bartne, Męcina Mała, Męcina Wielka, Wapienne. Współrzędne geograficzne Sękowej: N 49°36'50" E 21°12'42"

Tereny gminy zamieszkiwane są głównie przez ludność polską oraz mniejszość narodową pochodzenia łemkowskiego. Całkowita liczba ludności gminy wynosi na koniec 2015 roku 5102 osób (Sękowa ok. 1500).

Turystyczny charakter gminy wynika z posiadanych urokliwych krajobrazów, czystości powietrza, rzek i strumyków bogactwa fauny i flory, możliwość uprawiania sportów zimowych. Południowo-wschodnia część obszaru gminy stanowi Magurski Park Narodowy. Swą rangę turystyczną w dużej mierze gmina zawdzięcza również znacznej ilości zachowanych zabytków historycznych. Krajobrazowi gminy szczególne piękno nadają lasy, przez które prowadzą cztery szlaki turystyczne. Na turystyczno-wypoczynkowy charakter Gminy Sękowa wpływa również usytuowanie uzdrowiska Wapienne na jej terenie. Przez ostatnie lata Wapienne wzbogaca swoją ofertę wypoczynkową i leczniczą, w budowie jest prywatny dom pomocy społecznej, a w niedalekiej przyszłości rozpoczyna się kolejny etap rozbudowy Uzdrowiska. W okolicy wyciągu narciarskiego powstał w ostatnim czasie duży lokal gastronomiczny z miejscami noclegowymi, podnoszący atrakcyjność turystyczną gminy. W najbliższym czasie rozpocznie się również gruntowna rozbudowa oraz modernizacja wyciągu narciarskiego w Małastowie ze stworzeniem oferty letniej tego wyciągu.

Obszar Gminy przedstawia poniższy rysunek.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

2.2 DEMOGRAFIA

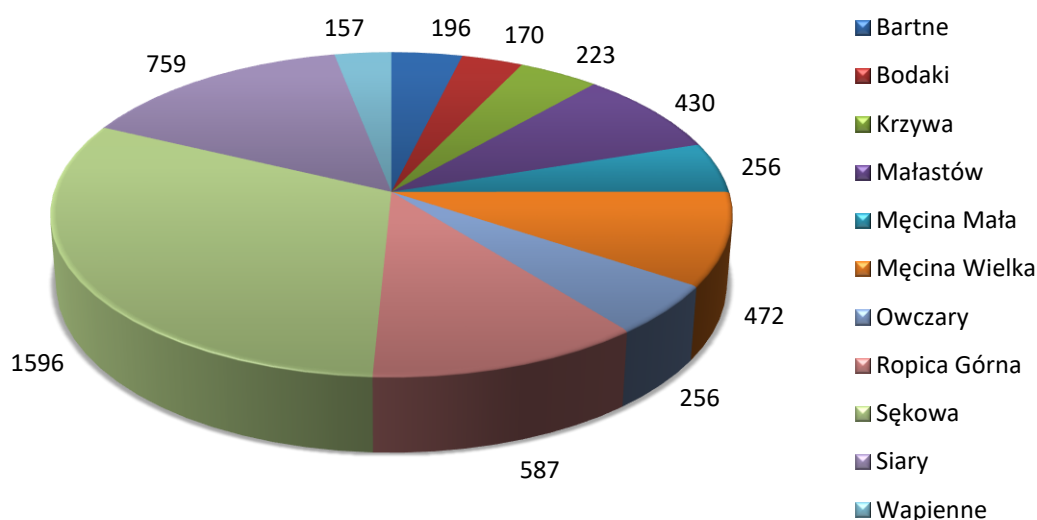
Tabela 1. PARAMETRY TERYTORIALNO-LUDNOŚCIOWE W SOŁECTWACH GMINY SĘKOWA
W ROKU 2015

SOŁECTWO	PARAMETRY TERYTORIALNO-LUDNOŚCIOWE		
	OBSZAR [km ²]	POPULACJA [os.]	ZAGĘSZCZENIE LUDNOŚCI [os./km ²]
Bartne	19,62	196	10,0
Bodaki	14,7	170	11,6
Krzywa	68,23	223	3,3
Małastów	22,6	430	19,0
Męcina Mała	1,97	256	129,9
Męcina Wielka	9,33	472	50,6
Owczary	21,3	256	12,0
Ropica Górna	11,46	587	51,2
Sękowa	11,58	1596	137,8
Siary	6,31	759	120,3
Wapienne	7,59	157	20,7
OGÓLNI	194,69	5 102	26,2

Źródło: Dane Urzędu Gminy Sękowa, obliczenia własne

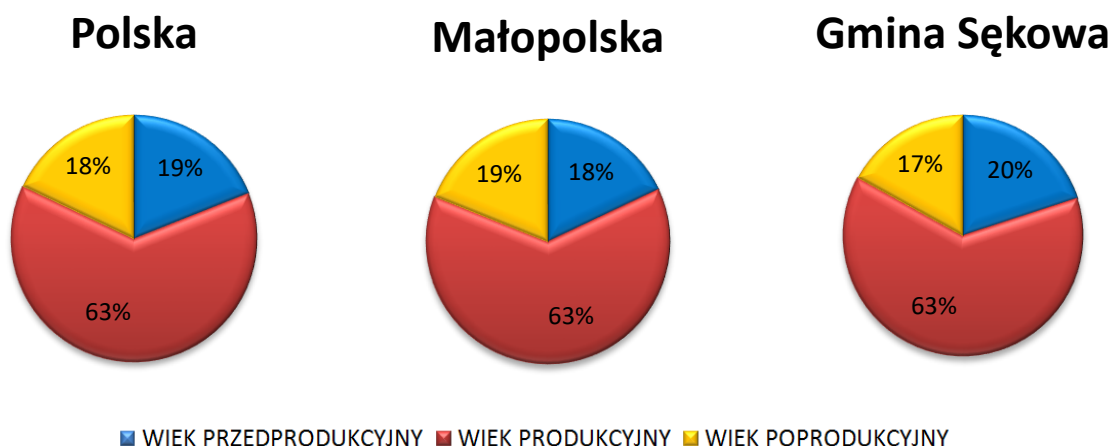
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Wykres 1. POPULACJA SOŁECTW GMINY SĘKOWA W 2015 ROKU

Rozkład na ekonomiczne grupy wiekowe jest w gminie zbliżony do średniej w kraju i w województwie małopolskim. Notuje się taki sam odsetek osób w wieku produkcyjnym (ok. 63%), nieco większy odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (dzieci i młodzież) oraz nieznacznie mniejszy odsetek seniorów – ok. 17%, podczas gdy średnia w województwie to 18%, a w kraju - 19%.

Wykres 2. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW GMINY SĘKOWA W 2015 ROKU

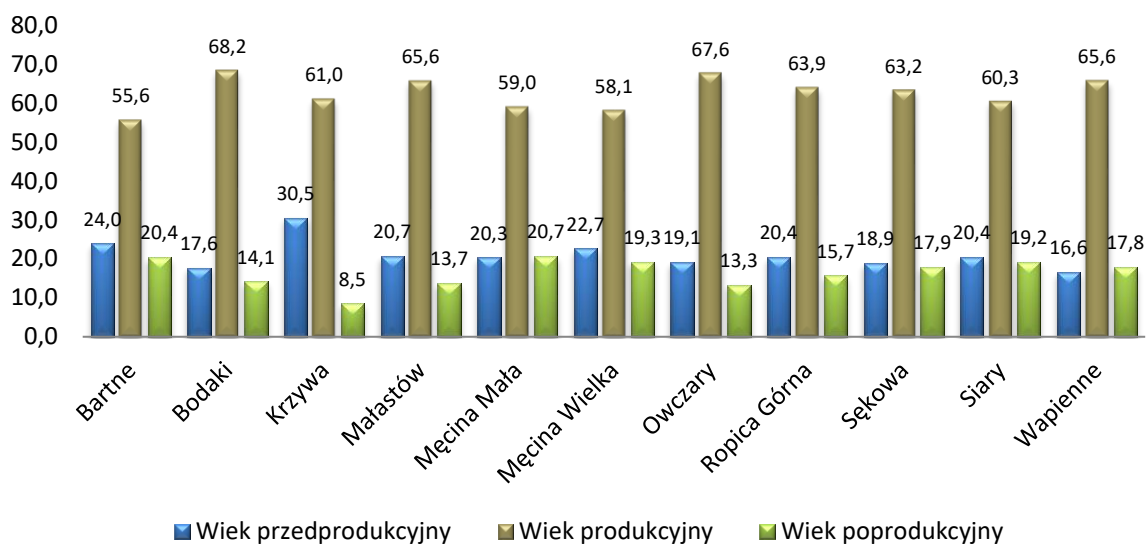

Źródło: GUS

Analiza terytorialna pozwoliła wskazać różnice w strukturze wieku w poszczególnych sołectwach. Udział osób w wieku produkcyjnym waha się od 56 do 68%, liczba osób w wieku przedprodukcyjnym - od 17 do 30%, a w poprodukcyjnym - od 9 do 21%. Najwyższy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym odnotowano w sołectwie Męcina Mała (21%), a najniższy w sołectwie Krzywa (9%).

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

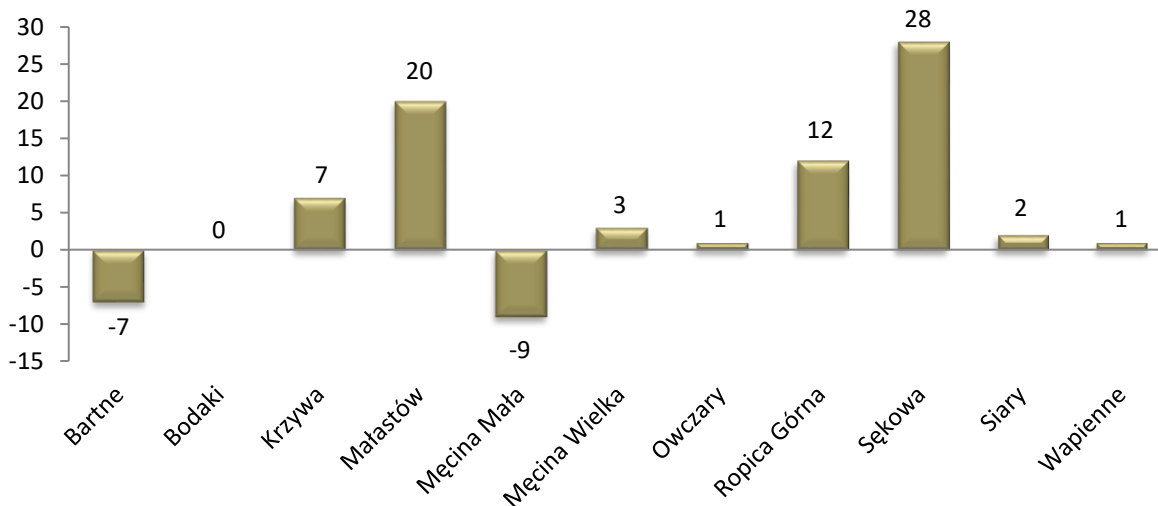
Wykres 3. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW SOŁECTW GMINY SĘKOWA W 2015 ROKU

Źródło: Dane Urzędu Gminy Sękowa

Na przestrzeni lat 2011 - 2015 populacja gminy nieznacznie wzrosła (z 5044 do 5102, tj. o ok. 1,1%), co wiązać należy z procesem osiedlania się ludności napływowej w Sękowej, Małastowie i Krzywej. Należy przy tym zauważyć, że w dwóch sołectwach, tj. Bartnem i Męcinie Małej odnotowano spadek liczby mieszkańców.

Wykres 4. TRENDY LUDNOŚCIOWE W SOŁECTWACH GMINY W LATACH 2011 - 2015

Źródło: Dane Urzędu Gminy Sękowa, opracowanie własne

W gminie obserwowany jest proces starzenia się społeczeństwa. Polega on na znacznym wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym, któremu towarzyszy spadek liczby dzieci i młodzieży. W latach 2011 - 2015 udział seniorów zgodnie z danymi GUS zwiększył się z 16,6% do 17,7%, natomiast udział dzieci i młodzieży zmniejszył się z 20,6% do 19,7%. Podobna tendencja wynika z danych pozostających w dyspozycji Urzędu Gminy Sękowa.

Z przedstawionych poniżej danych wynika, że w latach 2011 - 2015 udział seniorów w strukturze wiekowej zwiększył się we wszystkich sołectwach, z wyjątkiem miejscowości Bartne, przy czym największy wzrost odnotowano w miejscowościach Ropica Górna (wzrost o

4%), Wapienne (wzrost o 3%) oraz Bodaki (wzrost o 2%). W tych sołectwach odnotowano równocześnie spadek udziału dzieci i młodzieży w strukturze wiekowej.

2.3 EDUKACJA

W gminie działają następujące publiczne placówki przedszkolne i edukacyjne:

Sękowa:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sękowej:
  - Przedszkole Samorządowe,
  - Szkoła Podstawowa,
  - Oddział Zamiejscowy w Męcinie Wielkiej (zakres klas - 0-III).

Do Zespołu Szkół w Sękowej uczęszczają dzieci i młodzież z miejscowości: Bartne, Bodaki, Krzywa, Małastów, Męcina Wielka, Męcina Mała, Ropica Górna, Sękowa, Wapienne.

Do Oddziału Zamiejscowego w Męcinie Wielkiej uczęszczają dzieci z miejscowości: Męcina Wielka, Wapienne.

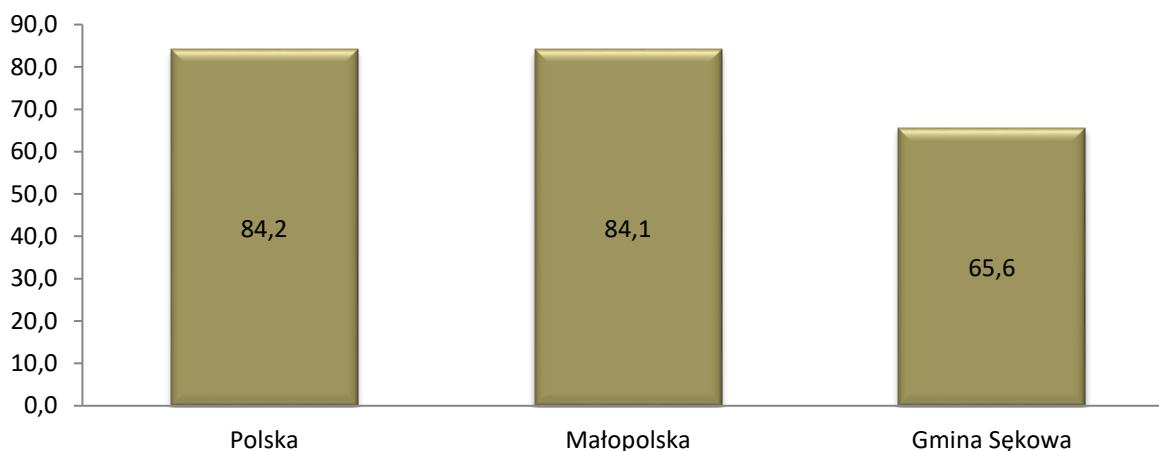
Siary:

- Szkoła Podstawowa w Siarach im. Władysława Długosza.

Do Szkoły Podstawowej w Siarach uczęszczają dzieci i młodzież z miejscowości: Siary, Owczary. W gminie działa ponadto jedno samodzielne Niepubliczne Przedszkole „Promyczek” w Ropicy Górnej, a także dwie Niepubliczne Szkoły Podstawowe w Krzywej oraz w Bodakach. Zgodnie z danymi GUS, w 2015 roku, opieką objętych było w gminie 56,4% dzieci od 3-4 roku życia. Jest to poziom niższy niż średnia odnotowana zarówno w województwie Małopolskim, jak i w kraju (odpowiednio 77,2% i 77,3%).

Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat, objętych wychowaniem przedszkolnym jest również znacznie niższy niż przeciętnie - wynosi 65,6%, podczas gdy średnia w województwie to 84,1%, a w całym kraju - 84,2%.

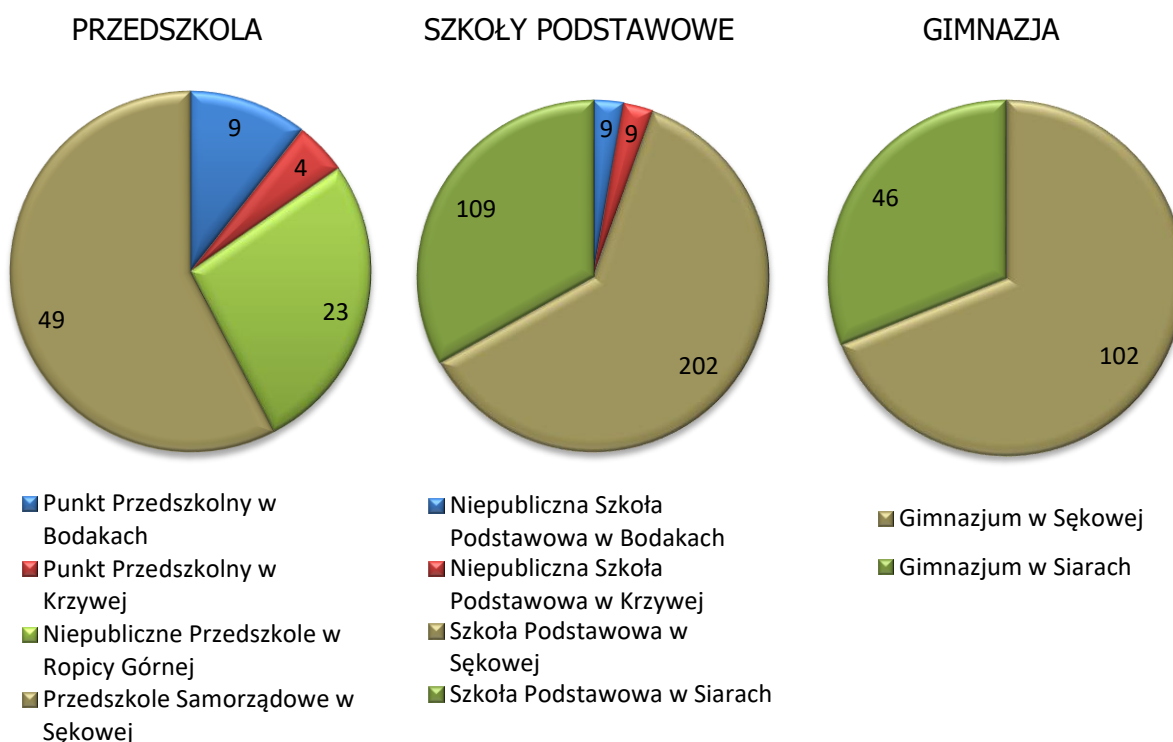
Wykres 4. ODSETEK DZIECI W WIEKU 3-5 LAT OBJĘTYCH WYCHOWANIEM PRZEDSZKOLNYM W KRAJU, WOJEWÓDZTWIE I GMINIE

Źródło: GUS

Największą pod względem liczby uczniów placówką jest Zespół Szkół w Sękowej. W 2015 roku do Przedszkola w Sękowej uczęszczało 49 dzieci, Szkoły Podstawowej w Sękowej – 202 uczniów, a do Gimnazjum – 102 uczniów.

Wykres 5. ZESTAWIENIE PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ W GMINIE SĘKOWA

Źródło: Centrum Informatyczne Edukacji

Największą pod względem liczby uczniów placówką jest Zespół Szkół w Sękowej. W 2015 roku do Przedszkola w Sękowej uczęszczało 49 dzieci, Szkoły Podstawowej w Sękowej – 202 uczniów, a do Gimnazjum – 102 uczniów.

2.4 GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Zgodnie z danymi GUS w 2015 r. na terenie gminy znajdowały się 1457 lokali mieszkalnych, o łącznej powierzchni 132,796 tys. m². Oznacza to, że przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania to 79,8 m², a powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca – 27,4 m².

Tabela 2. STRUKTURA MIESZKANIOWA W GMINIE SĘKOWA

ROK	2015
Liczba mieszkań	1457
Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	132796
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania [m ²]	91,1
Powierzchnia na jednego mieszkańca [m ²]	26,0

Źródło: GUS

Podstawowym parametrem dla oceny stanu bazy mieszkaniowej, poza powierzchnią i rodzajem budynków (jednorodzinne lub wielorodzinne), jest wiek budynków. Starsze budynki, w związku z wykorzystaniem niższej jakości materiałów i technologii, charakteryzują się większą energochłonnością.

Sam fakt występowania skupisk budynków wykonanych w starszej technologii nie jest przesłanką dla stwierdzenia deficytu technicznego. Występuje on, kiedy na duży udział starszych budynków w bazie mieszkaniowej, nakłada się brak wystarczających prac termomodernizacyjnych. Rezultatem jest wysoka energochłonność, a co za tym idzie - wysokie koszty użytkowania i podwyższony poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Ostatnie całościowe badania odnośnie wieku budynków, z podziałem na sołectwa, zostały przeprowadzone w 2002 roku w czasie Narodowego Spisu Powszechnego. Dodatkową trudnością dla badań statystycznych jest fakt, że wiek niektórych budynków (zwłaszcza starszych) pozostaje nieznanym. Stan bazy lokalowej opisano wobec tego za pomocą współczynników:

- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych do roku przed 1918,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych do roku przed 1918 – 1944,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych w latach 1945 - 1970,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych w latach 1971 - 1978,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych w latach 1979 - 1988,
- Udział lokali mieszkalnych wzniesionych w latach 1989 - 2002,

w zasobach poszczególnych sołectw gminy w 2015 roku. Budynki, których wiek jest nieznanym, zostały pominięte.

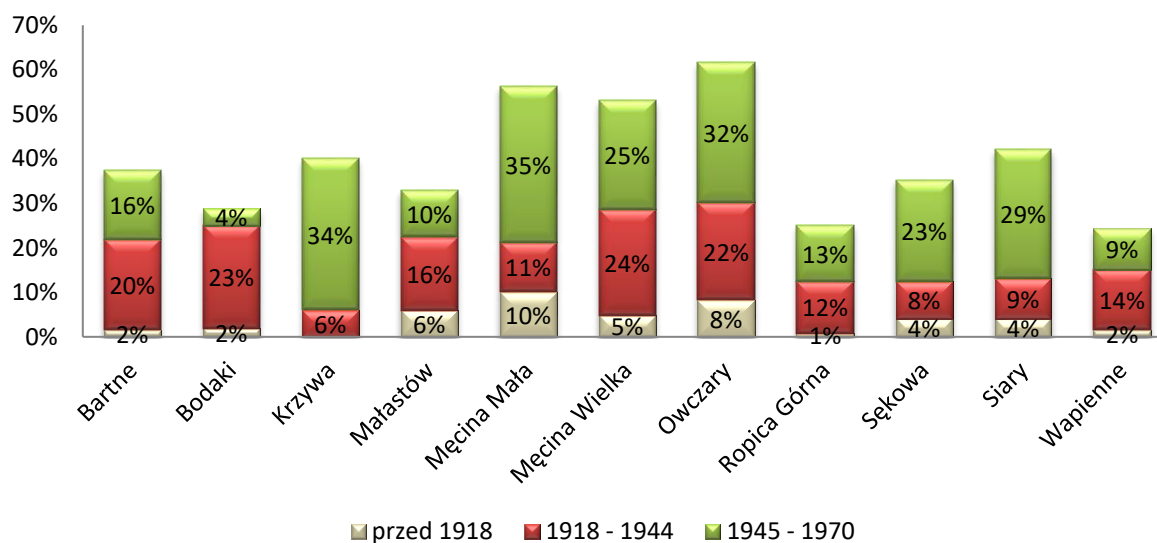
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Tabela 3. STRUKTURA WIEKU BUDYNKÓW W SOŁECTWACH GMINY SĘKOWA

SOŁECTWO	LICZBA BUDYNKÓW 2015	PRZED 1918		1918 - 1944		1945 - 1970		1971 - 1978		1979 - 1988		1989 - 2002	
		LICZBA	%	LICZBA	%	LICZBA	%	LICZBA	%	LICZBA	%	LICZBA	%
Bartne	64	1	2%	13	20%	10	16%	7	11%	10	16%	9	14%
Bodaki	52	1	2%	12	23%	2	4%	6	12%	3	6%	13	25%
Krzywa	50	0	0%	3	6%	17	34%	4	8%	4	8%	12	24%
Małastów	134	8	6%	22	16%	14	10%	15	11%	10	7%	25	19%
Męcina Mała	80	8	10%	9	11%	28	35%	9	11%	7	9%	5	6%
Męcina Wielka	126	6	5%	30	24%	31	25%	9	7%	13	10%	27	21%
Owczary	73	6	8%	16	22%	23	32%	3	4%	8	11%	9	12%
Ropica Górna	128	1	1%	15	12%	16	13%	19	15%	27	21%	35	27%
Sękowa	456	19	4%	38	8%	104	23%	79	17%	65	14%	89	20%
Siary	221	9	4%	20	9%	64	29%	30	14%	24	11%	33	15%
Wapienne	66	1	2%	9	14%	6	9%	7	11%	2	3%	15	23%

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002, dane Urzędu Gminy Sękowa, obliczenia własne

Wykres 1. UDZIAŁ BUDYNKÓW WZNIESIONYCH W PRZESTARZAŁEJ TECHNOLOGII W OGÓLE BUDYNKÓW

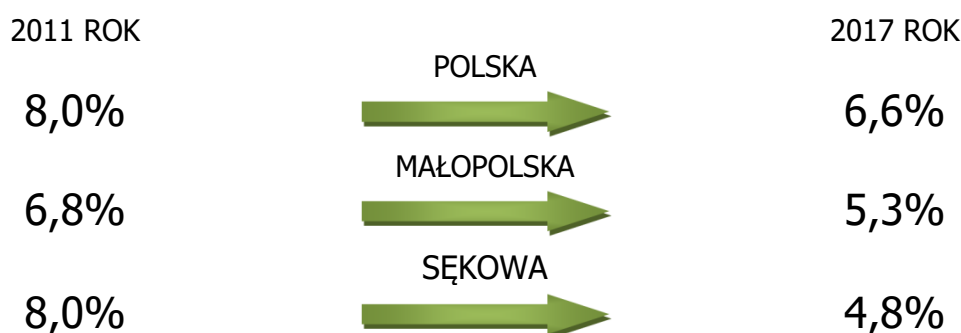
Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002, Dane urzędu Gminy Sękowa, opracowanie własne

Z zestawienia wynika, że zasoby mieszkalne o największym udziale lokali wybudowanych przed 1970 r. występują w sołectwach Owczary, Męcina Mała i Męcina Wielka. Duży odsetek budynków wzniesionych w nowszej technologii odnotowano w miejscowościach Wapienne i Ropica Górna.

2.5 RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Dane przywołane w dokumencie dotyczą bezrobocia rozumianego jako odsetek osób zarejestrowanych jako bezrobotne w grupie osób w wieku produkcyjnym. Bezrobotny zarejestrowany to osoba, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, niezatrudniona i niewykonywająca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy i zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Poprawa parametrów gospodarczych w kraju wpłynęła na odczuwalną poprawę sytuacji materialnej gospodarstw domowych. W ciągu minionej dekady w kraju wyraźnie zmniejszyło się bezrobocie - obecny stały trend spadkowy notowany jest od 2013 roku.

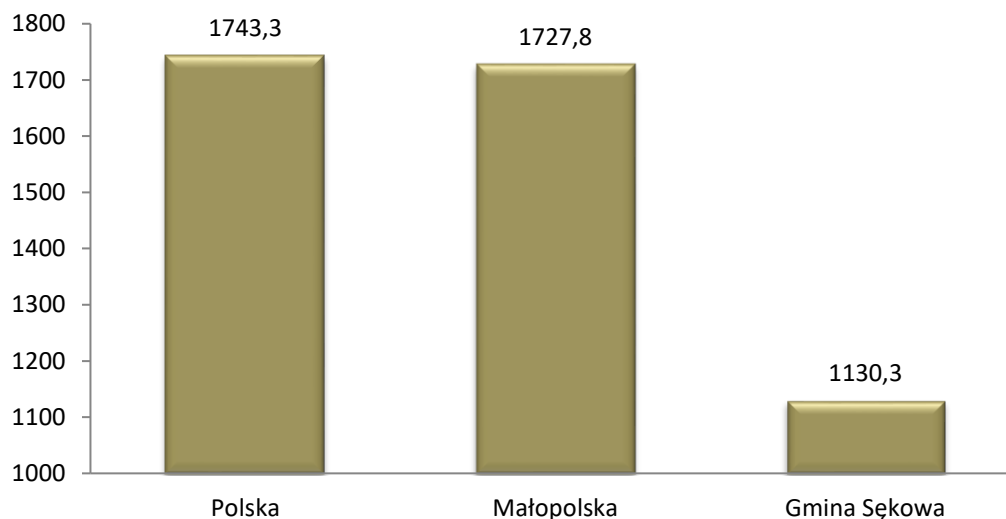
W gminie Sękowa notowana była podobna tendencja. Bezrobocie liczone wg opisanej wyżej metodyki, zmniejszyło się w latach 2011 - 2015 z 11,1% do 9,6%. Pomimo tego, że spadek ten następował w szybszym tempie, w 2015 roku bezrobocie wciąż utrzymywało się na znacznie wyższym poziomie niż średnia w kraju i województwie. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Gorlicach z terenu gminy Sękowa zarejestrowanych jest na dzień 30.06.2017 r. - **155 osób, w tym 104 kobiety i 41 mężczyzn**. Odnosząc dane o liczbie osób – mieszkańców Gminy Sękowa zarejestrowanych w PUP Gorlice do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, wyliczamy **wskaźnik na poziomie 4,8 %, w którym 2/3 stanowi udział kobiet**.

Ogółem na terenie gminy Sękowa zarejestrowanych jest ok. 600 podmiotów gospodarczych głównie w zakresach działalności: handel obwoźny, usługi remontowo - budowlane, transport, zrywka drewna, handel stały, stolarstwo i tokarstwo, mechanika pojazdowa, murarstwo itp.

Wykres 2. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W KRAJU, WOJEWÓDZTWIE I GMINIE NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW W WIEKU PRODUKCYJNYM

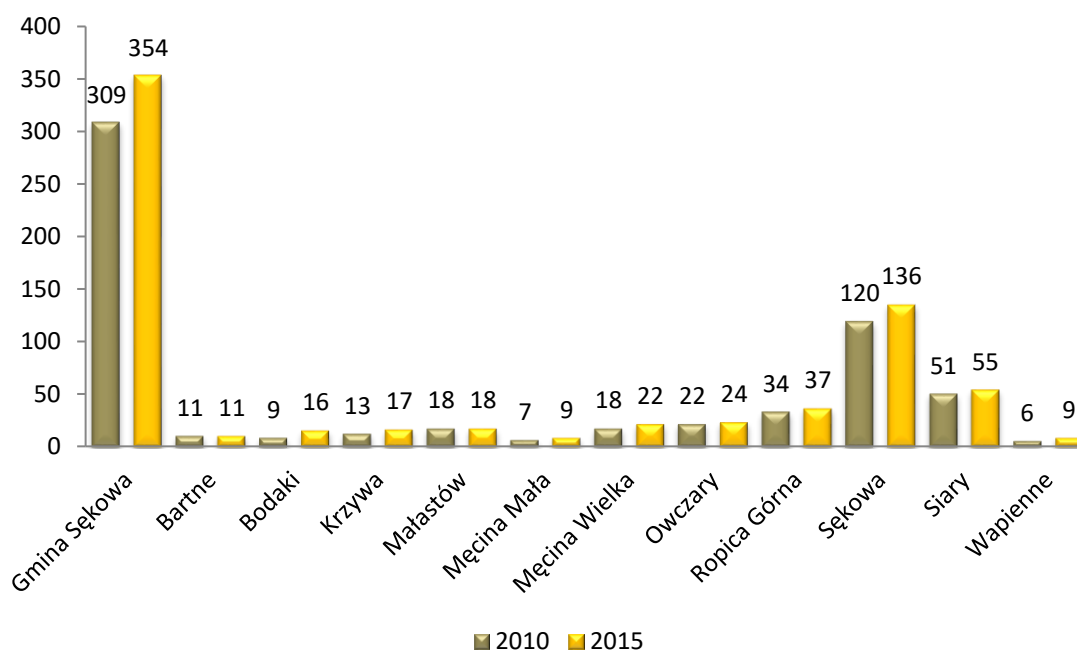
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Źródło: GUS

Analiza terytorialna wykazała duże zróżnicowanie pod względem aktywności gospodarczej. Najgorsza sytuacja występuje w sołectwie Męcina Mała, gdzie w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym zarejestrowane są 596 podmioty gospodarki narodowej oraz w Małastowie, w którym tak liczony współczynnik wynosi 638. Najwyższy poziom aktywności zdiagnozowano w sołectwach Owczary, Bodaki i Sękowa, gdzie liczba podmiotów gospodarki narodowej przypadających w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym zawierała się w przedziale 1348 - 1387.

Wykres 8. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W SOŁECTWACH GMINY SĘKOWA W LATACH 2012 -2015

Źródło: GUS

2.6 POMOC SPOŁECZNA

Podstawowe cele pomocy społecznej to zapewnienie godnych warunków życia dla osób gorzej sytuowanych oraz przeciwdziałanie i zapobieganie patologiom społecznym. Według aktów normatywnych pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Realizatorem polityki społecznej państwa i samorządu na terenie gminy jest między innymi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej, siedzibę swoją ma w budynku Urzędu Gminy. Kadre stanowi 14 osób. Struktura merytoryczna stanowisk przedstawia się następująco: 1 stanowisko kierownicze, 3 pracowników socjalnych, stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych, stanowisko do spraw realizacji programu Rodzina 500+, asystent rodziny oraz jedno stanowisko finansowe i 4 opiekunki środowiskowe. Teren gminy podzielony jest na 2 rejony pracy socjalnej po jednym dla każdego z pracowników socjalnych. Taki podział ułatwia bezpośredni kontakt ze środowiskiem pozwala na łatwiejsze rozwiązywanie problemów współpracując z pozostałymi służbami.

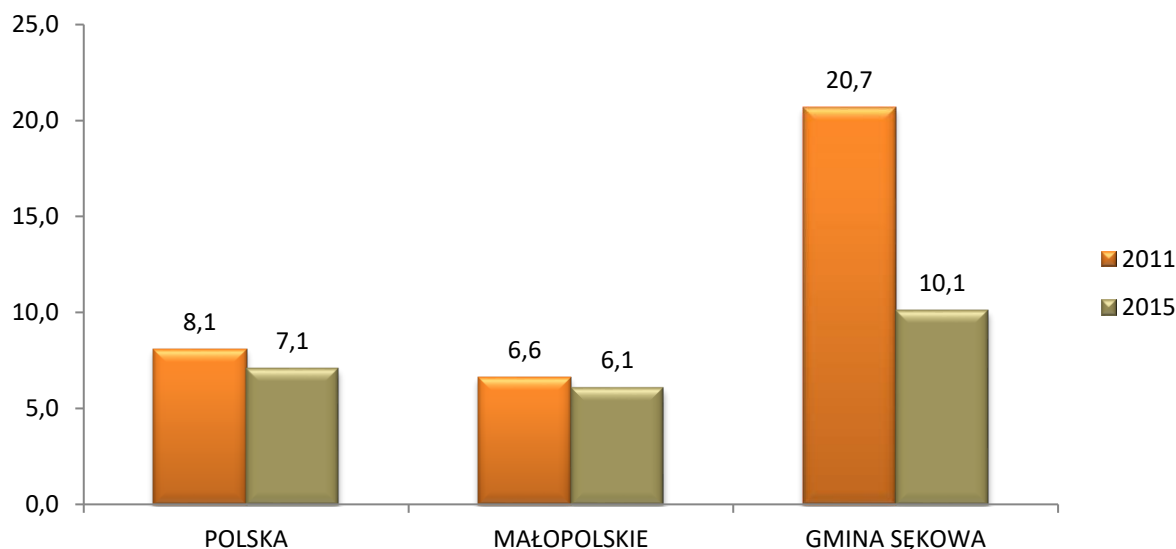
Jak wynika z analizy GUS pn. "Ubóstwo w Polsce w latach 2013 i 2014", najbardziej zagrożoną grupą są dzieci i młodzież. Ponad 10% z nich żyje w skrajnym ubóstwie, podczas gdy analogiczny współczynnik dla osób w wieku produkcyjnym wynosi 7%, a dla osób w wieku poprodukcyjnym - 4,3%. Stąd w polityce społecznej przewidziano odrębne narzędzia dla przeciwdziałania zjawisku właśnie wśród najmłodszych, przede wszystkim zasiłki na dziecko.

Notowana w ostatnich latach poprawa sytuacji gospodarczej miała wpływ na malejące zapotrzebowanie na pomoc społeczną, której zasięg zmniejszył się w latach 2011 - 2015 z 8,1 do 7,1% w skali kraju oraz z 6,6% do 6,1% w Małopolsce.

W całej gminie Sękowa, w 2015 roku, odsetek osób otrzymujących pomoc z opieki społecznej wynosił 10,1%, a zatem był znacznie wyższy niż przeciętnie w kraju oraz w Małopolsce. Należy jednak zauważyć, że w ciągu ubiegłych 5 lat, tj. od 2011 do 2015 roku, poziom ten zmniejszył się o ponad połowę. Na koniec trzeciego kwartału 2017 roku obserwujemy wzrost wskaźnika liczby mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, poziomie 14%.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Wykres 9. ODSETEK OSÓB OTRZYMUJĄCYCH POMOC SPOŁECZNĄ W LATACH 2011 - 2015
(LICZONE ŁĄCZNIE PONIŻEJ I POWYŻEJ KRYTERIUM DOCHODOWEGO)

Źródło: GUS

Sytuacja ekonomiczna mieszkańców Gminy Sękowa na przestrzeni ostatnich lat uległa polepszeniu. Powodów takiej zmiany jest co najmniej kilka tzn. polepszenie sytuacji gospodarczej kraju, znaczące zmniejszenie bezrobocia, jak również szeroki rozwój programów socjalnych. Poniżej 2 tabele obrazujące liczbę osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy społecznej oraz zasadnicze powody przyznania pomocy społecznej na koniec 3-go kwartału 2017 roku.

Tabela 3. Liczba beneficjentów korzystających z pomocy społecznej na koniec września 2017

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI 1)		
0	1	2	3	4	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	290	195	X	562
w tym: świadczenie pieniężne	2	118	112	X	287
świadczenia niepieniężne	3	172	106	X	384
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	4	8	8	X	10
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	282	187	X	552
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	6	X	238	X	766

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym:	
			NA WSI 1)	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	110	X	348
SIEROCTWO	2	0	X	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3	1	X	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	53	X	266
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	38	X	209
BEZROBOCIE	6	79	X	290
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	64	X	130
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	87	X	212
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	13	X	46
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	4	X	13
RODZINY WIELODZIETNE	11	3	X	19
PRZEMOC W RODZINIE	12	4	X	21
ZDARZENIE LOSOWE	18	1	X	3
ALKOHOLIZM	14	14	X	48
NARKOMANIA	15	0	X	0

W bieżącym roku do końca trzeciego kwartału pomocy udzielono 766 osobom, główne powody przyznania pomocy to ubóstwo wynikające z niskich dochodów, potrzeba ochrony macierzyństwa, oraz bezrobocie i niepełnosprawność. Wśród najczęstszych powodów wyróżnić możemy także długotrwałą lub ciężką chorobę czy bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych.

Na terenie naszej gminy mieszka duża liczba osób starszych i ta liczba nadal się powiększa, z uwagi na wskazane powyżej procesy demograficzne. Rodziny osób starszych, nie są w stanie samodzielnie sprawować należytej opieki nad swoimi rodzicami, wyjeżdżają z naszych terenów głównie za pracą, pozostawiając przy tym ludzi starszych, którzy nie są w stanie samodzielnie zapewnić sobie opieki. **Zapewnienie godnych warunków egzystencji osób starszych to niezwykle ważne zadanie dla gminnej instytucji pomocy społecznej.** Wyzwaniem do lokalnej polityki społecznej jest również przygotowanie oferty spędzania wolnego czasu oraz udziału seniorów w zajęciach ruchowych, spotkaniach profilaktycznych czy wykładach o tematyce zdrowotnej.

2.7 PATOLOGIE SPOŁECZNE

Alkoholizm i przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie na terenie naszej gminy jest co raz bardziej wyróżniającym się problemem, którego nie można pominąć. Jak wynika z posiadanych informacji do głównych przyczyn związanych z występowaniem w/w zjawiska można zaliczyć:

- problem z alkoholem jednego z rodziców
- bezrobocie
- zaburzenia psychiczne

Najczęstszym rodzajem zgłaszanych problemów jest:

- przemoc fizyczna dotykająca głównie dorosłych (bicie, szarpanie)
- przemoc ekonomiczna – polegająca głównie na całkowitym uzależnieniu finansowym od sprawcy przemocy np. niezaspokajanie podst. potrzeb materialnych rodziny – okradanie)
- przemoc psychiczna – wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie,

alkoholizm – często bywa tak że alkoholizm jednego z rodziców jest główną przyczyną aktów przemocy w rodzinie, dlatego też czynione są starania aby nakłonić ofiary do „podawania”

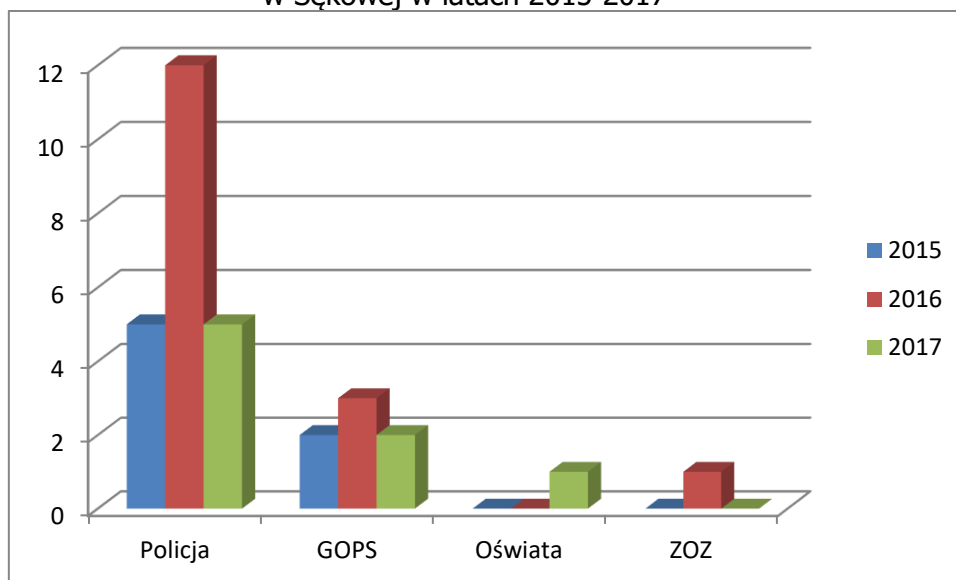
współmałżonków na leczenie, dlatego w tym miejscu istotne znaczenie ma współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sękowej

Skuteczne działania na rzecz poprawy sytuacji rodzin, w których występuje problem przemocy muszą być oparte o usystematyzowany katalog narzędzi. Rolę takiego dokumentu pełni Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sękowa na lata 2017 – 2020, przyjęty Uchwałą Rady Gminy Sękowa z grudnia 2017 r. Na terenie Gminy Sękowa działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Sękowa został aktualnie powołany zarządzeniem Wójta Gminy Sękowa nr 138/2017 z dnia 28 listopada 2017 r. Odpowiedzialnym za wdrażanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Sękowa na lata 2017 – 2020 jest Wójt Gminy Sękowa oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej. Poszczególne działania będą realizowane przez:

1. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej;
3. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sękowej;
4. Posterunek Policji w Gorlicach;
5. Placówki oświatowe, tj. Przedszkole, Szkołę Podstawową i Gimnazjum w Sękowej;
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

W Gminie Sękowa w latach 2015 – 2017 procedurę Niebieskiej Karty realizowano 31 razy, co średniorocznie daje 10,33 interwencji. Procedurę Niebieskiej Karty najczęściej wszczynali policjanci, tj. 22 razy, następnie pracownicy socjalni – 7 razy. We wspomnianym okresie 28 rodzin objętych zostało pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast o stosowanie przemocy w rodzinie podejrzewano ogółem 30 osób. W większości przypadków sprawcami byli mężczyźni, zaś najczęściej stosowaną formą przemocy w rodzinie była przemoc fizyczna i psychiczna wobec współmałżonka lub partnera. Zanotowano również przypadki przemocy wobec osób starszych. W latach 2015 – 2017 obserwujemy spadek wskaźnika występowania przemocy w rodzinie, w porównaniu z okresem 2008 – 2014, w którym można wskazać rocznika charakteryzujące się nawet 20 przypadkami wdrożenia przypadkami wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty”.

Wykres 10: Niebieskie karty zarejestrowane przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sękowej w latach 2015-2017

2.8 IDENTYFIKACJA NAJWAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Analiza problemów społecznych wymaga dostrzeżenia wielu współzależności społecznych, prawidłowa identyfikacja występujących problemów powinna nakreślać ogólne tendencje i zjawiska, a nie skupiać się na jednostkowych przykładach.

W toku pracy zespołu ds. przygotowania strategii, wypracowano według stopnia nasilenia problemy społeczne dotyczące społeczności lokalną Gminy Sękowa. Problemy o największym nasileniu pojawiają się na pierwszych miejscach poniższej listy.

1. Starzenie się społeczeństwa,
2. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat, objętych wychowaniem przedszkolnym,
3. Ubóstwo,
4. Bezrobocie zwłaszcza wśród kobiet,
5. Patologie:
  - alkoholizm,
  - przemoc w rodzinie,
6. Niezaradność życiowa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
7. Niska oferta zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży,
8. Brak miejsc do spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży jak również seniorów.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Poniższa tabela przedstawia analizę problemów społecznych mieszkańców gminy Sękowa o bardzo wysokim nasileniu, widziane z perspektywy różnych podmiotów i organizacji.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Opis najważniejszych problemów społecznych na terenie gminy Sękowa

<i>Problem</i>	<i>Przyczyna</i>	<i>Skutek</i>	<i>Kogo dotyczy</i>
<i>Alkoholizm</i>	<ul style="list-style-type: none"> - ubóstwo - bezrobocie - niskie kwalifikacje zawodowe - genetyczne uwarunkowanie - niepowodzenia życiowe 	<ul style="list-style-type: none"> - rozbite rodziny - niewydolność wychowawcza - brak środków do życia - zdanie na pomoc tut. GOPS - przemoc - nieprawidłowe wzorce zachowania - zanikanie więzi rodzinnych - wykluczenie ze środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> - dzieci - rodziców - rodziny patologiczne
<i>Przemoc w rodzinie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - alkoholizm - zaburzenia psychiczne - bezrobocie 	<ul style="list-style-type: none"> - agresja, niepowodzenia szkolne - kłopoty wychowawcze - wchodzenie w konflikty z prawem - interwencje Policji i innych instytucji 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzice - dzieci - osób mieszkających wspólnie - środowiska
<i>Brak miejsc do spędzania wolnego czasu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - brak środków finansowych - duże rozproszenie wsi - mała świadomość problemu przez rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> - wybryki chuligańskie - wzrost zjawisk patologicznych - duża ilość dzieci mających problemy w nauce - brak miejsca do spotkań osób starszych, - alienacja osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> - dzieci i młodzież - rodzice - środowisko - osoby starsze
<i>Pomoc osobom starszym</i>	<ul style="list-style-type: none"> - starzejące się społeczeństwo - duża liczba osób samotnych - duża odległość od ośrodków pomocowych - niewystarczające środki finansowe na opiekę, leczenie i utrzymanie 	<ul style="list-style-type: none"> - konieczność zapewnienia opieki - nie zabezpieczenia podstawowych potrzeb leczniczych, badań lekarskich - minimalizowanie usług medycznych, rehabilitacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - osoby starsze – głównie samotne - rodziny
<i>Bezrobocie</i>	<ul style="list-style-type: none"> - niedostateczne kwalifikacje zawodowe - brak chęci do pracy - niezaradność życiowa - wygodnictwo 	<ul style="list-style-type: none"> - brak środków do życia - popadanie w patologię - marazm życiowy - powielanie wzorców przez dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - osoby bezrobotne i ich rodziny

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

<i>Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat, objętych wychowaniem przedszkolnym</i>	<ul style="list-style-type: none"> - brak świadomości rodziców - duża odległość do placówek oświatowych, przedszkoli - brak potrzeby umieszczenia dziecka w przedszkolu z powodu braku aktywności zawodowej matki	<ul style="list-style-type: none"> - niższy poziom edukacji dzieci - niższy poziom uspołecznienia - trudniejsze wejście w etap nauki szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> - dzieci - rodziców
<i>Niska oferta zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży</i>	<ul style="list-style-type: none"> - brak środków finansowych - duże rozproszenie wsi - mała świadomość problemu przez rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - wybryki chuligańskie - wzrost zjawisk patologicznych - duża ilość dzieci mających problemy w nauce - brak miejsca do spotkań osób starszych, - alienacja osób starszych	<ul style="list-style-type: none"> - dzieci i młodzież - rodzice - środowisko - osoby starsze

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

2.9 ANALIZA SWOT

Efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją jest analiza SWOT. Przytoczona analiza ma charakter uniwersalny i można ją zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, łącznie z planowaniem strategicznym. Właściwe opracowanie SWOT jest ważnym etapem wyjściowym do określenia celów strategicznych tworzonych projektów społecznych.

W ramach prowadzonych prac warsztatowych dotyczących aktualizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, opracowano analizę SWOT dotyczącą realizacji założeń polityki społecznej i kształtowania pozytywnych zjawisk społecznych na terenie Gminy.

Pozytywne	Negatywne
<p><i>Mocne strony:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Położenie gminy i walory turystyczne, 2. Czyste środowisko, 3. Dobra współpraca samorządów ze społecznością lokalną, 4. Zabytki architektury sakralnej, 5. Dobra promocja gminy, 6. Chęć mieszkańców do działania (Stowarzyszenia, kluby seniora, KGW) 7. Gospodarstw agroturystycznych, 8. Coraz lepsza baza sportowa, rekreacyjna 9. Istnienie DPS-u (zapewnienie opieki osobom starszym), 10. Coraz lepszy stan cmentarzy wojskowych, 11. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego poprzez budowę chodników, ścieżek rowerowych. 12. Kultywowanie tradycji ludowych patriotycznych. 13. Uzdrowisko na terenie gminy. 14. Działalność Spółdzielni Socjalnej „Czystość” 	<p><i>Słabe strony:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczony budżet gminy, 2. Zły stan dróg powiatowych, 3. Brak posterunku Policji, 4. Brak wsparcia dla dzieci i młodzieży (zagospodarowanie wolnego czasu), 5. Brak dziennego domu pobytu dla starszych mieszkańców.
<p><i>Szanse gminy:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pozyskiwanie środków zewnętrznych (RPO, NFOŚiGW, PROW, MPRiPS, MUW w Krakowie), 2. Napływ nowych mieszkańców na teren gminy, 3. Napływ inwestorów do gminy, 4. Wody geotermalne, 5. Moda na aktywny wypoczynek, 6. Działania proekologiczne. 7. Ekonomia Społeczna – Spółdzielnia gastronomiczna 	<p><i>Zagrożenia:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odptyw ludzi młodych, 2. Złe tendencje na rynku pracy – finansowym, 3. Błędne decyzji na szczeblu rządowym (ustawy, rozporządzenia i inne akty prawne), 4. Starzenie się społeczeństwa

2.10 INWENTARYZACJA INSTYTUCJONALNYCH ORAZ POZAINSTYTUCJONALNYCH ZASOBÓW SPOŁECZNYCH

Na mapie Gminy Sękowa występują sołectwa o wysokim poziomie integracji społecznej, jak również sołectwa gdzie wspólna konsolidacja mieszkańców praktycznie nie występuje. Integracja społeczności lokalnej widoczna jest przede wszystkim w miejscowościach gdzie działają kluby seniora, które skupiają mieszkańców kilku sołectw. Integracja mieszkańców widoczna jest przy realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć kulturalnych, rekreacyjnych jak np. dożynki, andrzejki, uroczystości kościelne czy imprezy, mecze sportowe. Ważnym bodźcem nadającym pozytywny bieg konsolidacji mieszkańców są również inicjatywy dotyczące infrastruktury drogowej, kanalizacyjnej czy np. remontu i odnowy świetlic wiejskich. Bardzo dużą wartość dla zawiązywania się kontaktów międzyludzkich w granicach wspólnego miejsca zamieszkania mają również tworzone stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Przynależność grupy mieszkańców do takiego rodzaju zrzeszeń, organizowanie się wokół pielęgnacji tradycji i folkloru charakterystycznych dla naszego regionu w znaczący sposób wzmaga proces integracji społecznej, a także co najważniejsze dla integracji społecznej, mieszkańcy łączą się przy pracy na rzecz zamieszkałych sołectw. Zespół ds. przygotowania strategii, podejmując próbę oceny poziomu integracji społecznej Gminy Sękowa, określił ją następująco:

„Występują pozytywne więzi pomiędzy mieszkańcami, podejmowane są wspólne działania integracyjne.”

Na terenie Gminy Sękowa funkcjonują instytucje i organizacje mające ważny wpływ na kształtowanie polityki społecznej w tym rozwiązywanie najważniejszych problemów społecznych mieszkańców gminy. Poniższa tabela przedstawia zasoby instytucjonalne oraz pozainstytucjonalne Gminy Sękowa.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Organizacje	Co robią?	Z kim współpracują?
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Uczniowski Klub Sportowy - Maraton, Junior</i> 2. <i>Stowarzyszenia Promocji i Rozwoju Gminy Sękowa</i> 3. <i>Stowarzyszenie Rozwoju wsi Bodaki</i> 4. <i>Stowarzyszenie Rozwoju sołectwa Krzywa</i> 5. <i>Stowarzyszenie Dobrej Woli w Sękowej</i> 6. <i>Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży</i> 7. <i>Akcja Katolicka, Caritas</i> 8. <i>Ochotnicza Straż Pożarna – Sękowa, Siary, Męcina Wielka, Małastów, Ropica Górna, Bartne, Owczary, Wapienne</i> 9. <i>Koło Gospodyń Wiejskich – Sękowa, Siary</i> 10. <i>Spółdzielnia Socjalna Czystość</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwój fizyczny, promocja zdrowego stylu życia, walorów turystycznych - pomoc ludziom starszym, niepełnosprawnym, potrzebującym pomocy - integracja społeczności lokalnej - zapewnienie bezpieczeństwa i życia kulturalnego - prace remontowo – budowlane 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuratorium Oświaty, - Ministerstwo Edukacji Narodowej, - Urząd Gminy w Sękowej, - MSZS, - KOZL, - Stowarzyszenia, Organizacje, - Urząd Marszałkowski, - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sękowej - Administracja Rządowa i Samorządowa, - inne – fundacje, stowarzyszenia, parafie, - Społeczność lokalna - Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka - Państwowa Starz Pożarna
<ol style="list-style-type: none"> 11. <i>Szkoły</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja, wychowanie, działalność sportowo – rekreacyjna, wykrywanie zjawisk patologicznych i działalność profilaktyczna w tym zakresie organizowanie wypoczynku i zajęć profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Koła Gospodyń Wiejskich - Komisja d.s. Rozwiązywania Problemów Społecznych w Sękowej

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

		<ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Zdrowia - Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka - Policja oraz Kuratorzy Sądowi <ul style="list-style-type: none"> - Rodzice - Poradnie
12. Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka	<ul style="list-style-type: none"> - działalność kulturalna na rzecz dzieci, młodzieży, starszych - spotkania integracyjne, organizacja zawodów oraz turniejów - kółka zainteresowań (nauka gry na instrumentach, zespoły regionalne, akademie okolicznościowe) <ul style="list-style-type: none"> - spotkania kulturalne z terenami przygranicznymi 	<ul style="list-style-type: none"> - Szkoła - Urząd Gminy w Sękowej - Stowarzyszenia - Rodziny - Kluby Sportowe - Parafie Rzymsko katolickie i prawosławne <ul style="list-style-type: none"> - Straże pożarne - Koła Gospodyń Wiejskich - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej
13. Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej	<ul style="list-style-type: none"> - działalność socjalna, opiekuńcza i profilaktyczna na rzecz mieszkańców gminy <ul style="list-style-type: none"> - usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych <ul style="list-style-type: none"> - pomoc materialna - organizacja wypoczynku - praca z rodziną - spotkania mikołajkowe - zaspokajanie podstawowych potrzeb rodzin żyjących w ubóstwie 	<ul style="list-style-type: none"> - Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie <ul style="list-style-type: none"> - Sądy i Kuratorzy - Policja - Poradnie - Szkoły - Przedszkola - Caritas - Powiatowy Urząd Pracy <ul style="list-style-type: none"> - Pedagog szkolny - Sołectwa - Radni Gminy Sękowa - Administracja Rządowa i Samorządowa <ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Sękowa - Stowarzyszenia
14. Dom Pomocy Społecznej w Sękowej	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie opieki osobom starszym - spotkania opłatkowe, integracyjne z DPS 	<ul style="list-style-type: none"> - Urząd Gminy Sękowa - Rada Gminy Sękowa - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

		<ul style="list-style-type: none"> - Narodowy Fundusz Zdrowia <ul style="list-style-type: none"> - Ośrodek Zdrowia - Poradnia Psychologiczna <ul style="list-style-type: none"> - Caritas - Stowarzyszenie „Dobra Wola”
15. Urząd Gminy w Sękowej	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z organizacjami i pomoc finansowa - Inicjowanie i prowadzenia inwestycji na terenie gminy służących miejscowości w znaczeniu ogólnym <ul style="list-style-type: none"> - Ochrona środowiska i zabytków - Współpraca z rolnikami w produkcji żywności ekologicznej <ul style="list-style-type: none"> - Gospodarka finansowa 	<ul style="list-style-type: none"> - Rada Gminy Sękowa - Jednostki organizacyjne gminy <ul style="list-style-type: none"> - Szkoły - Parafie - Wszyscy chętni mieszkańcy gminy <ul style="list-style-type: none"> - Samorząd Wojewódzki - Sąsiednie gminy - Tereny przygraniczne <ul style="list-style-type: none"> - Rolnicy
		<ul style="list-style-type: none"> - Regionalna Izba Obrachunkowa <ul style="list-style-type: none"> - Rada Gminy Sękowa - Jednostki organizacyjne gminy <ul style="list-style-type: none"> - Szkoły - Parafie - Wszyscy mieszkańcy gminy
15. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Sękowej	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie dostawy wody i odbiór ścieków 	<ul style="list-style-type: none"> - Regionalna Izba Obrachunkowa <ul style="list-style-type: none"> - Rada Gminy Sękowa - Jednostki organizacyjne gminy <ul style="list-style-type: none"> - Szkoły - Parafie - Wszyscy mieszkańcy gminy

2.11 PODSUMOWANIE CZĘŚCI DIAGNOSTYCZNEJ

Podejmując diagnozę problemów społecznych na terenie Gminy Sękowa, zespół współpracował ze wszystkimi instytucjami działającymi na terenie gminy jak również z organizacjami pozarządowymi. Główne kierunki współpracy skupiały się na pozyskaniu danych, a także opinii na temat organizacji życia społecznego naszej wspólnoty mieszkańców. Biorąc pod uwagę pozyskane informacje z takich instytucji jak Urząd Gminy Sękowa, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej, Placówki Oświatowe z terenu Gminy Sękowa oraz Główny Urząd Statystyczny sporządzono diagnozę aktualnej sytuacji społecznej w Gminie Sękowa. Zestawiając diagnozę z szansami, zasobami oraz mocnymi stronami wykazanymi w analizie SWOT, biorąc pod uwagę możliwości kompetencyjne samorządu określone w różnorodnych regulacjach prawnych, wskazano najważniejsze obszary problemowe, których rozwiązanie powinno stać się przedmiotem działań samorządu lokalnego we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

3 CZĘŚĆ PROGRAMOWA

W części programowej strategii zawarte są szczegółowe programy z zakresu polityki społecznej, przeznaczone do realizacji na terenie gminy. Przedstawione programy w swoim kształcie oraz zakresie przewidują uzyskanie rezultatów zgodnych z założonymi celami - strategicznymi i szczegółowymi formułowanej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Zgodnie z przywołanymi na początku niniejszej strategii zapisami ustawy o pomocy społecznej, w tej części muszą zostać dookreślone i przedstawione narzędzia dotyczące sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, a także wskaźniki realizacji działań.

3.1 WIZJA

**Sękowa gminą przyjazną mieszkańcom i środowisku,
atrakcyjną dla turystów i otwartą na zmiany.**

3.2 CELE GŁÓWNE, STRATEGICZNE, ZADANIA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

Cel nadrzędny strategii:

Zmniejszenie marginalizacji społecznej oraz pomoc osobom zagrożonym niedostosowaniem społecznym i potrzebującym.

Cele szczegółowe:

- 1. Wyrównanie szans życiowych mieszkańców gminy.**
- 2. Doskonalenie systemu wsparcia osobom potrzebującym, zagrożonym niedostosowaniem społecznym, niepełnosprawnym i starszym.**
- 3. Integracja społeczności lokalnej.**

Do wymienionych celów szczegółowych przypisane zostały następujące cele operacyjne oraz zadania:

- 1. Wyrównanie szans życiowych mieszkańców gminy.**
  - 1.1 Wzmocnienie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych oraz podopiecznych GOPS,
  - 1.2 Zwiększanie świadomości na temat wychowania przedszkolnego,
  - 1.3 Organizacja kursów, szkoleń podnoszących kwalifikacje, organizacja staży zawodowych,
  - 1.4 Rozbudowa infrastruktury przeznaczonej do spędzania wolnego czasu,
  - 1.5 Organizacja zajęć dydaktycznych dodatkowo rozwijających uzdolnienia dzieci i młodzieży,
  - 1.6 Zwiększenie liczby miejsc pracy po przez rozwój ekonomii społecznej.
  - 1.7 Uruchomienie szkoleń i warsztatów z zakresu kompetencji wychowawczych, treningów rodzicielskich

2. Doskonalenie systemu wsparcia osobom potrzebującym, zagrożonym niedostosowaniem społecznym i niepełnosprawnym.

- 2.1 Uruchomienie poradnictwa specjalistycznego psychologa – terapeuty,
- 2.2 Prowadzenie działalności profilaktycznej dla dzieci i młodzieży,
- 2.3 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i alkoholizmowi,
- 2.4 Utworzenie Domu Dziennego Pobytu lub Klubu samopomocy,
- 2.5 Likwidacja barier architektonicznych i społecznych w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych, wykluczonych społecznie,
- 2.6 Zabezpieczenie pomocy opiekuńczej dla osób starszych, chorych, niepełnosprawnych,
- 2.7 Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia, zwłaszcza wśród osób starszych.

3. Integracja społeczności lokalnej.

- 3.1 Organizacja cyklicznych imprez, festynów,
- 3.2 Realizacja programów przyczyniających się do integrowania społeczności lokalnej,
- 3.3 Wspieranie inicjatyw oddolnych po przez doradztwo w zakresie pozyskiwania funduszy poza budżetowych na realizację lokalnych przedsięwzięć,
- 3.4 Wspieranie działań wzmacniających identyfikację z regionem i kulturą lokalną.
- 3.5 Przekazywanie do realizacji organizacjom pozarządowym części zadań z zakresu oświaty, kultury, sportu i pomocy społecznej,
- 3.6 Aktywizacja organizacji pozarządowych po przez zawieranie partnerstw przy organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć.

3.3 MONITORING I WDRAŻANIE STRATEGII

Za opracowanie strategii odpowiada Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej koordynujący pracę zespołu powołanego Zarządzeniem Wójta Gminy Sękowa Nr 138/2017 z dnia 29 listopada 2017 roku ws. powołania zespołu ds. opracowania i weryfikacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sękowa. Oprócz zespołu powołanego ds. opracowania strategii, przewidziano również powołanie zespołu realizującego strategię oraz

zespołu monitorującego strategię. Składy obydwu zespołów przedstawia Załącznik nr 2. Zespół realizujący strategię dokonuje oceny realizacji strategii raz na rok.

3.3.1 MONITORING I EWALUACJA

Całościowa realizacja przyjętej strategii zależy będzie od:

- a) monitoringu i ewaluacji,
- b) budowy programów celowych rozwijających przyjęte kierunki działań.

Zasadniczymi elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sękowa będą przede wszystkim:

1. Zespół Koordynujący strategię wyłoniony spośród grupy opracowującej strategię na warsztatach szkoleniowych,
2. Roczna ocena wdrażania strategii,
3. Weryfikacja zadań zrealizowanych pod kątem skutków społecznych i poniesionych nakładów,
4. Ocena zrealizowanych zadań w kontekście oddziaływania długofalowego konsekwencji i skutków.

3.3.2 REALIZACJA PROGRAMÓW I PROJEKTÓW

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie skutecznie realizowana wówczas, gdy przedstawiciele samorządu lokalnego wygospodarują zasoby umożliwiające stworzenie i realizację programów celowych, zgodnych z przyjętymi kierunkami działań. Programy te, w zależności od problemu, jakiego dotyczą będą planowane na dłuższe lub krótsze okresy wdrażania. Projekty można realizować w ramach własnych zasobów finansowych, po przez organizacje pozarządowe oraz po przez instytucje zewnętrzne finansujące różnego rodzaju programy społeczne. Przyjęty harmonogram przewiduje realizację poniższych programów w latach 2017 – 2021.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Lp.	Zadania realizacyjne (projekt)	Odpowiedzialny	Realizatorzy Czas realizacji	Źródło finansowania	Oczekiwane rezultaty	Wskaźniki
Cel strategiczny:						
<i>Zmniejszenie marginalizacji społecznej, oraz pomoc osobom starszym zagrożonym niedostosowaniem społecznym i potrzebującym</i>						
Cele operacyjne:						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyrównywanie szans życiowych mieszkańców gminy Sękowa, 2. Doskonalenie systemu wsparcia osób potrzebujących, zagrożonych i niepełnosprawnych i starszym, 3. Integracja społeczności lokalnej, 						
1.4 1.5 2.2	Organizacja zajęć edukacyjnych, sportowych i integracyjnych	- Szkoły - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Kultury	- Szkoły - Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Kultury	- Budżet gminy Sękowa - RPO WM - Programy edukacyjne	- Zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży	Liczba zajęć pozalekcyjnych Liczba placówek wsparcia
2018 - 2021						
2.6 2.7	Opieka nad osobami starszymi, podniesienie aktywności seniorów	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Dom Pomocy Społecznej w Sękowej - Stowarzyszenia	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Dom Pomocy Społecznej w Sękowej - Stowarzyszenie „Dobra Wola”	- Fundusz gminy Sękowa - RPO - Fundusze Wojewody - Programy z MRPiPS	- Zabezpieczenie opieki osobom starszym - Poprawa jakości życia seniorów - Organizacja domu dziennego pobytu	Liczba osób 60+ objęta programami aktywizacji Liczba godzin usług opiekuńczych Liczba domów dziennego pobytu
2017 - 2021						
1.1	Zmniejszenie bezrobocia - aktywizacja bezrobotnych	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w	- Budżet gminy Sękowa	- Zmniejszenie stopy	Liczba mieszkańców objętych szkoleniami

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń, - doradztwo zawodowe - organizacja staży zawodowych - organizacja robót interwencyjnych, pracy społecznie użytecznej - rozwój ekonomii społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - Powiatowy Urząd Pracy - Urząd Gminy w Sękowej - Stowarzyszenia 	<p style="text-align: center;">Sękowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - Powiatowy Urząd Pracy - Urząd Gminy w Sękowej - Stowarzyszenia 	<ul style="list-style-type: none"> - RPO WM - Fundusz Pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - bezrobocia - Zmniejszenie Wykluczenia społecznego - Rozwój ekonomii społecznej 	<p>Liczba staży zawodowych</p> <p>Liczba podmiotów ekonomii społecznej</p> <p>Liczba miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej</p>
2017 - 2021						
2.3	Przemoc w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Kuratorzy społeczni i zawodowi - Policja - Gminny Zespół Interdyscyplinarny 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Kuratorzy społeczni i zawodowi - Policja - Gminny Zespół Interdyscyplinarny <p style="text-align: center;">2017 - 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet Gminy Sękowa - Środki pozyskane z MPRiPS 	<ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszenie przemocy w rodzinie - Wzrost świadomości o zjawisku przemocy w rodzinie - Profesjonalizacja - Kadry zajmujące się przemocą 	<p>Liczba opracowanych diagnoz</p> <p>Liczba materiałów informacyjnych</p> <p>Liczba szkoleń, warsztatów dla mieszkańców</p> <p>Liczba posiedzeń zespołu</p> <p>Liczba rodzin objętych pomocą zespołu</p>
1.2 2.6	Pomoc osobom potrzebującym i niepełnosprawnym	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Ośrodek Zdrowia - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - PEFRON 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Ośrodek Zdrowia - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - PEFRON 	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet Gminy Sękowa - Środki pozyskane z powiatu - Środki pozyskane z państwa - RPO 	<ul style="list-style-type: none"> - Zmniejszenie skali ubóstwa oraz wykluczenia społecznego 	<p>Liczba osób objętych pomocą GOPS-u</p> <p>Liczba osób objętych aktywizacją w projektach</p>

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

			2017 - 2021			Liczba osób niepełnosprawnych objęta pomocą z powodu niepełnosprawności
2.7 3.1	Organizacja spotkań i imprez integracyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Kultury - Stowarzyszenia - Koła Gospodyń Wiejskich - Kluby Seniora 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Kultury - Stowarzyszenia - Koła Gospodyń Wiejskich - Kluby Seniora <p style="text-align: center;">2017 - 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Programy - Budżet gminy - Programy Wojewódzkie 	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie integracji społecznej, - Wzrost aktywności seniorów 	<p>Liczba klubów seniora, klubów samopomocy</p> <p>Liczba mieszkańców uczestnicząca w działalności klubów</p>
1.2	Zwiększanie świadomości na temat wychowania przedszkolnego	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Przedszkola - Szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - Przedszkola - Szkoły - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej <p style="text-align: center;">2018 - 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet gminy 	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa edukacji najmłodszych mieszkańców gminy 	Liczba rodziców z którymi przeprowadzono rozmowy
1.7 2.2	Realizacja działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Przedszkola - Szkoły - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Urząd Gminy - Sąd rodzinny 	<ul style="list-style-type: none"> - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sękowej - Przedszkola - Szkoły - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Urząd Gminy - Sąd rodzinny <p style="text-align: center;">2018 - 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Budżet gminy - Programy z MRPiPS - Programy Wojewódzkie 	<ul style="list-style-type: none"> - Wzmocnienie funkcji wychowawczych rodziny - Rozbudowa systemu opieki nad dziećmi i młodzieżą 	<p>Liczba rodzin objętych szkoleniami i kursami</p> <p>Liczba placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży</p>

4. PODSUMOWANIE

Głównym celem samorządu terytorialnego jest przede wszystkim zabezpieczenie godnych warunków życia każdego mieszkańca. Realizacja tego celu prowadzona jest po przez wiele działań dotyczących większości kierunków życia i funkcjonowania współczesnych społeczeństw. Jedną z niezwykle ważnych sfer funkcjonowania jest sfera społeczna, dotycząca szeregu elementów codziennego życia ludzkiego. Hierarchia działań i nakładów finansowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego powinna stawiać na pierwszym miejscu zadania z zakresu polityki społecznej.

Osiągnięcie określonych rezultatów powinno opierać się na zaplanowanych działaniach sformułowanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Skuteczne realizowanie strategii wymaga prowadzenia ewaluacji oraz monitoringu. Ważne dla wprowadzenia założeń strategii w życie, będzie włączenie do tego procesu organu stanowiącego naszego samorządu gminnego i to nie tylko po przez uchwalenie strategii, ale także po przez aktywne monitorowanie oraz corocznie aktualizowanie strategii. Równie istotne, będzie pozyskiwanie opinii ze strony organizacji poza rządowych, a także samych mieszkańców, ponieważ pozwoli to na przeprowadzanie aktualizacji zgodnie z występującymi potrzebami społecznymi. Zespół powołany Zarządzeniem Wójta do opracowania i weryfikacji strategii pod przewodnictwem kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej będzie odpowiedzialny również za aktualizację, która nie będzie przeprowadzana częściej niż raz na rok.

Strategia i przedstawione dla jej realizacji programy są otwarte i elastyczne, podlegają okresowej weryfikacji i modyfikacji. Działania te wynikają z dużej dynamiki w zakresie zmian społecznych, ekonomicznych czy gospodarczych, a także z pogłębionej diagnozy potrzeb społecznych oraz zmieniającego się prawodawstwa. Niezbędne zmiany będą wprowadzane do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w formie aneksów.

ZAŁĄCZNIKI

Lista osób uczestniczących w warsztatach

Zespoły realizujące i monitorujące strategię

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Sękowa na lata 2017 – 2021

Zespoły realizujące i monitorujące strategię

Zespół realizujący strategię:

1. Michał Diduch
2. Anna Ceiśła
3. Zofia Stanuch
4. Małgorzata Druzik
5. Jacek Pięta
6. Iwona Tumidajewicz
7. Danuta Skrypak
8. Danuta Pyznar
9. Angelina Kułyk
10. Jacek Ignar

Zespół monitorujący strategię:

1. Zofia Rowińska
2. Bogusław Diduch
3. Renata Karwat
4. Bożena Bernasiewicz
5. Stanisław Myszkowski